

Bengt Ekberg, SVA.

Resistens mot antibiotika hos bakterier från svenska hundar och katter

Antibiotikaanvändning

Hundar behandlas ofta med antibiotika, till exempel vid hud- och urinvägsinfektioner. Men förskrivningen har från 2006 till 2014 minskat med 50 procent; från 563 till 282 förpackningar per 1000 hundar och år. Framförallt används aminopenicilliner och linkosamider (figur).

Katter behandlas inte alls lika ofta, cirka 75 förpackningar per 1000 katter under 2014. Aminopenicilliner med eller utan klavulansyra dominerar helt förskrivningen för katt.

Urinvägsinfektioner

Vid urinvägsinfektioner hos hundar är *Escherichia coli* den vanligast påvisade bakterien. Resistens mot ampicillin är vanligt (13 %) i det material

som undersöktes vid SVA under 2014. Nedsatt känslighet för fluorokinoloner är också relativt vanligt (7 %). Resistens mot nitrofurantoin förekommer däremot sällan.

Problem i urinvägarna hos katter beror sällan på urinvägsinfektioner. När det ändå förekommer är *E. coli* den vanligaste orsaken. Resistens mot ampicillin är vanligt (16 %), och även nedsatt känslighet för kinoloner (7 %) förekommer.

De urinprover som skickas till SVA kommer ofta från djur där behandlingen inte haft avsedd effekt, kanske på grund av resistens. Därför kan man anta att läget för urinvägsinfektioner som inte tidigare behandlats är bättre. Men resistens förekommer så pass ofta att prov bör tas innan behandling sätts in.

AVDELNINGEN FÖR DJURHÄLSA OCH ANTIBIOTIKAFRÅGOR

besök. Ulls väg 2B post. 751 89 Uppsala
telefon. 018-67 40 00 fax. 018-30 91 62
e-post. sva@sva.se webb. www.sva.se

SVA STATENS
VETERINÄRMEDICINSKA
ANSTALT

Hudinfektioner hos hund

Bakteriella hudinfektioner hos hundar är ofta sekundära till någon annan bakomliggande orsak. Hudinfektioner behandlas ofta med antibiotika, men om den bakomliggande orsaken klarläggs ökar chansen att samma djur inte behöver behandlas igen. *Staphylococcus pseudintermedius* är den vanligaste bakterien vid hudinfektioner, men den finns också normalt hos helt friska hundar.

Kring 80 procent av *S. pseudintermedius* är resistent mot penicillin genom penicillinasydbildning. Resistens mot ofta använda antibiotika som linkosamider och fusidin är vanligt (kring 20 % i båda fallen).

MRSP

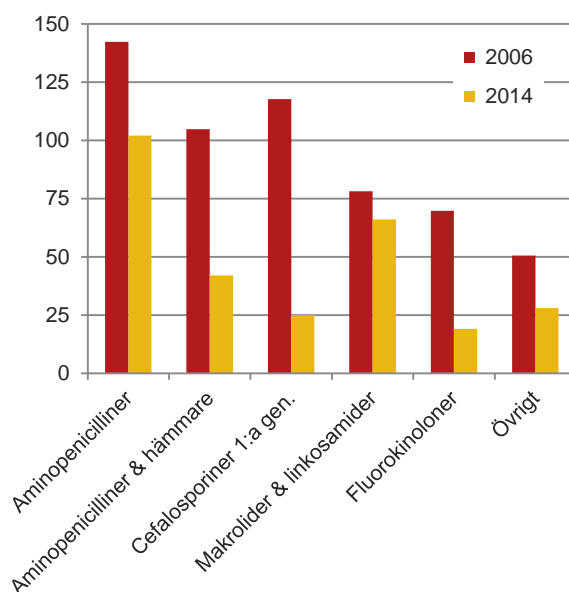
Första fallet av MRSP¹ i Sverige upptäcktes 2006. Under 2014 rapporterades 39 fall till Jordbruksverket. De senaste åren har antalet rapporterade fall varit färre än tidigare.

Vanligast är att bakterien hittas i sår, ofta efter operation, och näst vanligast är hud- och öroninfektioner. Oftast är de resistent mot många olika typer av antibiotika och bara känsliga för fusidinsyra, tetracyclin och kloramfenikol.

MRSA

Under 2000-talet har MRSA² från hundar och katter rapporterats i ökande omfattning i många länder. Framst rör det sig om hundar som vårdas på djursjukhus, eller djur som behandlas med antibiotika under lång tid. Bakterien kan också bäras av djur som är helt friska.

I Sverige påvisades MRSA för första gången hos hund under 2006 och fram till och med 2014 har totalt 26 fall hos hund och 10 hos katt rapporterats. De typer som påvisas är oftast de som är vanligast hos människa i Sverige. För det mesta kan man anta att smittan hos hunden eller katten kommer från människor som haft kontakt med djuret.

Figur. Föreskrivning för hund som antal förpackningar per 1000 hundar uppdelat på olika antibiotikaklasser, år 2006 och 2014.

ESBL

Bakterier som bildar ESBL³ har bekräftats i 74 fall hos hund och 8 hos katt. Sådana bakterier är alltså ännu ovanliga i kliniska prover från hund och katt men läget måste följas noga. Den vanligaste bakteriearten med ESBL är *E. coli*.

Motverka spridning

Situationen avseende olika multiresistenta bakterier är oroande, och det är angeläget att så långt som möjligt motverka ytterligare spridning och resistensutveckling. Många djursjukhus och kliniker har sett över sina rutiner för vårdhygien och antibiotikaföreskrivning samt att olika författningar har ändrats. Dessa åtgärder bidrar till att minska risken för spridning av såväl multiresistenta bakterier som andra infektioner. För att snabbt kunna stoppa spridning vid till exempel djursjukhus är god hygien, klok antibiotikaanvändning samt att smittade djur upptäcks tidigt genom provtagning avgörande.

¹ Meticillinresistent *Staphylococcus pseudintermedius*

² Meticillinresistent *Staphylococcus aureus*

³ Extended spectrum betalactamase – betalaktamas med utvidgad effekt